

The Gleaner

Vol 10 (1973)

Ein unbekannter Brief von Georg Sina aus dem Jahre 1847

Odön Füves

doi: [10.12681/er.9616](https://doi.org/10.12681/er.9616)

Copyright © 2016, Odön Füves

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Füves, O. (2016). Ein unbekannter Brief von Georg Sina aus dem Jahre 1847. *The Gleaner*, 10, 112–115. <https://doi.org/10.12681/er.9616>

EIN UNBEKANNTER BRIEF VON GEORG SINA AUS DEM JAHRE 1847

Die Tätigkeit der Familie Sina ist in der Fachliteratur bekannt. In den letzten Zeiten beschäftigte sich Georg Laios¹ mit der Rolle von Sinas in dem wissenschaftlichen und kulturellen Leben. Es ist auch wohlbekannt, dass die Sinas, obwohl sie aus Moschopolis stammende Makedono - Walachen waren, in Gefühl und Kultur immer Griechen blieben.² Darüber wurde unlängst im Archiv der ehemaligen griechisch - walachischen Kirchengemeinde in Pest ein neues Dokument gefunden : ein Brief von Georg Sina an die Pester Griechen.

Seit 1807 waren zwei Priester in der Pester Kirchengemeinde tätig : ein griechischer und ein walachischer Pfarrer. Nach dem Tode des ersten walachischen Pfarrers, Joannes Theodorovits, im Jahre 1846, entstand eine Zwistigkeit zwischen den Pester Griechen und Walachen. Die Griechen und einige Makedono - Walachen wollten Johann Rossu nicht zu Pfarrer wählen, weil der walachische Priester dem Kontrakt gemäss, der im Jahre 1802 zwischen den zwei Nationen geschlossen worden war,³ von makedonowalachischer Herkunft sein sollte. Das bildete den Grund eines zweijährigen Zwietrachtes (1846 - 1848) zwischen den Griechen und Walachen in Pest. Inzwischen hat man auch Georg Sina, den reichen Bankier gebeten, darüber seine Meinung zu äussern. Darauf hat er am 8. 5. 1847 in einem eigenhändig geschriebenen Brief geantwortet, der unten veröffentlicht wird. Es geht daraus folgendes hervor :

1. Georg Sina hielt sich für Mitbürger auch der Pester Grie-

1. Laios G. S., *Σίμων Σίνας*, Athen 1972.

2. *Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ οἰκογένεια Σίνας*, π. «Νέος Ἑλληνομνήμων», 21 (1927) 159 - 164.

3. Füves Ö., *Gründungsurkunde der griechischen Gemeinde in Pest aus dem Jahre 1802*, π. «Μακεδονικά» 11 (1971) 335-341.

chen und Mitglied der griechischen Kirchengemeinde in Pest,⁴ obwohl er in Wien lebte.

2. Er warnt die Pester Griechen vor der Feindseligkeit. Deshalb gab er ihnen den Rat, den Kontrakt von 1802 zu bewahren.

3. Die Griechen und Makedono - Walachen müssen — seiner Meinung nach — miteinander in Frieden leben, wenn sie den Einfluss der Ungrowalachen (Rumänen) in die Kirchengemeinde verhindern wollen.⁵ Hieraus folgt, dass Georg Sina zu den mit den Griechen und nicht mit den Rumänen fühlenden Makedono - Walachen gehörte, wie es schon aus anderen Quellen bekannt ist.

Odön Fűves

Πρὸς τὴν σεβαστὴν Κοινότητα τῶν ἐν Πέστη συνηχοῦντων

Γραικο - Βλάχων

Ἐγγενέστατοι καὶ ἐντιμότατοι Κύριοι !

Ἐλαβον τὴν σεβαστὴν μοι ἐπιστολὴν σας ἀπὸ τὸν λείξαντα μῆραν ἐκδομένην μὲ τὴν ὁποίαν εὐηρεστήθητε νὰ μὲ τιμήσητε καὶ διὰ τῆς ὁποίας ζητῆται τὴν γνώμην μου καὶ τὴν συνδρομὴν μου ἀναφορικῶς εἰς τὰς διαφορίας αἱ ὁποῖαι ἔλαβον ἐσχάτως τόπον μεταξὺ Ὑμῶν περὶ παραδοχῆς Βλάχων ἱερέως, ἐπισυνάπτωντές μοι καὶ ἀντίγραφον ἐκείνης τῆς ἀποφάσεως τὴν ὁποίαν ὡς ὀδηγὸν διὰ τὰ πράγματα τῆς αὐτοῦ Κοινότητος καὶ Ἐκκλησίας σᾶς ἀφήκαν κατὰ τὸ ἔτος 1802 οἱ ἀείδημοι προκάτοχοι Ὑμῶν.

Ἡ εἰρημένη ὀδηγία, ἡ διαθήκη, ὡς τὴν ὀνομάζετε, γνωρίζετε ἀλάιστα, Κύριοι, ὅτι ἀναφορικῶς εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ ἱερέως, δὲν ἐφυλάχθη, διότι ἀπὸ ἤδη τοῦ ἔτους 1807 ἐπαραδέχθη ἡ Ὑμετέρα Κοινότης ἱερέαν Βλάχων ἐν τὸ πῖον, τὸν Πανοσιότατον μακαρίτην Θεοδώριβιτς παρεκτροπομένη οὕτως ἀπὸ τοὺς ὄρους τῆς διαλειφθῆσης διαθήκης ἢ ὁποῖα ἀνα-

4. Als Beweis dient z. B. folgendes: Bei G. Sina hat die griechisch - walachische Gemeinde im Jahre 1840 eine Anleihe 40.000 Gulden gemacht. Mit Hilfe dieser Summa haben die Griechen ein

zweistöckiges Haus neben der Kirche errichten lassen.

5. Gegen Mitte des 19-ten Jhts begannen sich immer mehrere und mehrere Rumänen in der ungarischen Hauptstadt ansässig gemacht.

φέρη ιερέαν Βλάχον ἐκ Μακεδονίας, καὶ τοῦτο ἠκολούθησεν τότε ἔνεκα τῶν διαφοριῶν αἱ ὁποῖαι ὑπῆρξαν εἰς τὴν πόλιν σας μεταξὺ Βλάχων καὶ Γρεκῶν καὶ ἐπροκάλεσαν πρὶν τεσσαράκοντα ἐτῶν μίαν συνήθειαν ἣτης ἔγεινεν νόμος εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεβλήθη ἡ Ὑμετέρα Κοινότης, ἀναμφιβόλως μὲ κοινήν συνεννόησιν, διότι ἐδιατήρησεν ἄχρι τοῦδε ιερέαν Βλάχον ἐντόπιον.

Εἰς τὴν εἰρημένην εὐγενικὴν ἐπιστολήν σας, Κύριοι, παρατηρῶ ὑπογεγραμμένα τὰ ὀνόματα δύο μόνον Βλάχων, καὶ δὲν θέλω ἐκ τούτου νὰ ὑποπτευθῶ διαφορίαν τινὰ ἀλλὰ πιστεύων γενικὴν μεταξὺ Ὑμῶν συνεννόησιν, ὡφείλω, Κύριοι, ὡς ὁμογενής, ὡς συμπολίτης καὶ μέλος τῆς Κοινότητός σας νὰ σᾶς ἐκφράσω εὐλογοῦν τὴν γνώμην μου, ἣ ὁποία εἶναι νὰ μὴν δωθῇ ἀφορμὴ διὰ νὰ ἐπανέλθωσι αἱ παλαιὰ διχόνοια αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπροξένησαν καὶ οὔτε θέλει προξενήσωσιν τιμὴν εἰς μίαν Κοινότητα ἣ ὁποία ἔχει τὴν τύχην νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ κέντρον τῆς πεπολιτευμένης Εὐρώπης, ἀλλὰ νὰ διατηρηθῶσιν ἀκριβῶς τὰ καθεστῶτα ἐξακολουθῶντες νὰ ἔχετε ιερέαν Βλάχον ἐντόπιον, καὶ φροντίζοντες κατὰ καιροὺς διὰ τὸν διάδοχόν του, διότι ὁ τωρινὸς σεβάσμιος ἱερεὺς εἶναι προβεβηκὸς τῇ ἡλικείᾳ καὶ ἀφ' οὗ ἅπαξ δὲν θέλει εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ὑπηρετήσῃ, δυσκόλως ἣ Κοινότης θέλη εὔρη ἄλλον Μακεδονοβλάχον ἱερέα διὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ, ἐπειδὴ, ὡς καλῶς γνωρίζητε, οἱ γενημένοι εἰς Οὐγγαρίαν ἔχουσι διαφορετικὴν ἀναθροφὴν ἀπὸ ἐκείνους τῆς Μακεδονίας οἱ ὁποῖοι οὔτε τὴν γλώσσαν γνωρίζουν, ἔχουσι παιδίαν ἀρκετήν, διότι ἐσπουδάζουσιν εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Σχολεῖα τοῦ τόπου (Σεμινάρια), εἶναι κάτοχοι διαφόρων γλωσσῶν, καὶ ἐπομένως ἀποβένουσι χρήσιμοι εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον καθ' ὅλα, καὶ κυρίως ὡς πρὸς τὸ θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν ἀντικείμενον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὑπονοίας τῆς Ὑμετέρας Κοινότητος ὅτι ἐξ ἐνός ἱερέως ἐντοπίου ἦτη ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτοῦ δύνάται ἐπὶ τέλους νὰ ἐπέμβουν εἰς τὰ δικαιώματά σας οἱ Οὐγγροβλάχοι καὶ νὰ ὠφεληθῶσιν ἐπομένως ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα καὶ κτήματά σας, πρέπει νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι τοῦτο δὲν ἠμπορεῖ νὰ γείνη καὶ συμβεῖ ἐν ὅσον ἐπικρατεῖ μεταξὺ Ὑμῶν ἡ εἰρήνη, ἡ ὁμόνευα, καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ὑπόλειψις.

Λαμβάνω τὴν τόλμην, Κύριοι, νὰ σᾶς ἐπαναλάβω καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ διατηρήσετε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρὶν τεσσαράκοντα ἐτῶν ἐκαθιερώσατε καὶ ἐπαραδέχθητε σύστημα καὶ νὰ μὴν καταστρέψετε ἐκ νέου αὐτὸ ἔνεκα ἰδιοτελειῶν καὶ νεοτερισμῶν, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐνισχύσητε ἐπιμόνως διὰ τῆς μεταξὺ ὑμῶν καλῆς συνεννόησεως, ὁμονείας, εἰρήνης καὶ

ἀγάτης, τὰ ὁποῖα προτερήματα εἶναι ἀνάγκη νὰ διατηρηθῶσιν ἀμοι-
βέως.

Εἶμαι εὐελπὶς ὅτι θέλει ἡσακουσθῆ ἢ παρακάλεσίς μου αὐτῆ, ἢ
ὁποῖα σκοπὸν ἔχει τὴν διατήρησιν τῆς ὑπολείψεως τῆς ὑμετέρας σεβα-
στῆς Κοιότητος.

Δράττω τὴν εὐκαιρίαν ταύτην νὰ σᾶς παρακαλέσω ἵνα δεχθῆτε
εὐμένως τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς Ὑμᾶς ἔξερέτου ὑπολείψεώς μου.

Προθυμότητος δοῦλος

Βιέννη τῆ $\frac{28}{8}$ Ἀπο. 1847
Μαΐου

Γεώργιος Σίνας

Ἀρέστω θὰ εὐχαριστῶ τὰ ὅσα σκευασθέντα ἔσονται
κατὰ τὴν εὐμένως θὰ διαβεβαίωσιν πρὸς ἡμᾶς ὑπερῶς
ἐπισημῶν μου.

Βιέννη, τῆ 28. Ἀπο. 1847.
3. Μαΐου

Προθυμότητος δοῦλος
Γεώργιος Σίνας